

HRCKO

24. svibnja 2024.

Broj 236



Čitateljska reprezentacija u Čakovcu

Stiholjupci
- Obiteljske veze

Konj dili pravdu

Imam problem...

Napast zvana kukci

Štapić za balončice

Dragi čitatelji *Hrcka*!

Eto nama još jednog broja *Hrcka*. Što se sve skriva na njegovim stranicama dobro pregledajte i pronađite svoje uratke, možda i fotografije na kojima se nalazite. Osobito dobro nek prelistaju učenici prvih i drugih razreda koji su već imali svoju ekskurziju.

Svibanj ne označava samo skori kraj škole nego i brojne izvannastavne aktivnosti koje vas čekaju. Neki su ih već imali, neki su u »niskom startu« (učenici 6. razreda), a neki će ih tek imati tijekom ljeta, poput učenika četvrtih razreda koji će ove godine u Novi Vinodolski. Tu su još i druge destinacije, a i razni programi koji će ispuniti vaš ljetni odmor. No, do tada treba i završiti školsku godinu i (ako je potrebno) popraviti što se da, to će sigurno biti i dobar put da roditelji sve odobre, jer ipak bez njih ne možete nigdje.

Dakle, još malo izdržite, brzo će kraj školske godine, a brzo stiže i novi ljetni dvo-broj *Hrcka*. Do tada uživajte i iskoristite lijepo vrijeme. Učiti se može i vani.

Sretno!

Željka

IMPRESUM

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,

Preradovićeve 11, 24000 Subotica

Glavna i odgovorna urednica: Zlata Vasiljević

Urednica izdanja: Željka Vukov

Suradnici: Ivana Petrekanić Sič, Bernadica Ivanković, Marina Piuković, Vesna Huska, Katarina Čeliković, Zoltan Sič, Nevena Gabrić, Mirjana Crnković-Horvat, Slađana Husak, dr. Marija Mandić i Petar Tikvicki

Lektor: Zlatko Romić

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Ilustracije: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov

Obrada fotografija: Nada Sudarević

E-mail: hrcko@hrvatskarijec.rs

Viber: 064/65-90-718

Podlistak »Hrcko« izlazi uz redovitu potporu
Pokrajinskog tajništva za kulturu i javno informiranje



SLOŽITE KOCKICE U ODGOJU VAŠE DJECE



UPIS:
od 1. travnja
do 31. svibnja 2024.

ŠKOLSKA
2024./25.

UPIS
U 1. RAZRED
OSNOVNE ŠKOLE

NASTAVA NA
HRVATSKOME
JEZIKU



**OŠ „Ivan Milutinović”
Subotica i Mala Bosna**

024 671 180

064 11 472 88

08.00–18.00

os.ivanmilutinovic24@mts.rs



**OŠ „Matija Gubec”
Tavankut**

024 4767010

8.00–13.00

info@osmgubec.edu.rs

**OŠ „Matko Vuković”
Subotica**

024 4562 573

9.00–14.00

osnovnaskola@
matkovukovic.edu.rs

**OŠ „22. oktobar”
Monoštor**

025 807 531

9.00–14.00

os22oktobar@mts.rs

**OŠ „Vladimir Nazor”
Đurđin**

024 4768 035

024 4768 677

8.00–13.00

osvnazor@gmail.com

Potrebno je zakazati termin putem
eUprave ili kontaktirati izabranu školu.



Održana Nacionalna razina kviza *Čitanjem do zvijezda*

Čitateljska reprezentacija u Čakovcu

Od 9. do 11. svibnja u Čakovcu je boravila čitateljska reprezentacija nastave na hrvatskom jeziku iz Subotice. Razlog je bio sudjelovanje na posljednjoj, Nacionalnoj razini projekta za poticanje čitanja, natjecanje u znanju i kreativnosti *Čitanjem do zvijezda* koje organizira Knjižničarsko društvo Međimurske županije, a u Subotici ga je provelo Hrvatsko nacionalno vijeće u suradnji s NIU *Hrvatska riječ* i koordinaciju knjižničarske savjetnice **Bernadice Ivanković**. Natjecanje je okupilo oko 400 učenika osnovnoškolske i srednjoškolske dobi iz cijele Hrvatske, a naši osnovci su imali odličan nastup u obje kategorije. Tako je **Sara Dulić** iz OŠ *Vladimir Nazor* iz Đurđina, pod mentorstvom nastavnice hrvatskog jezika **Monike Ivanović**, osvojila 8. mjesto u kategoriji kreativnog uratka - plakata, dok su u testu znanja, kao ekipa bile: **Martina Tikvicki** iz OŠ *Matko Vuković* iz Subotice te **Marija Kujundžić** i **Josipa Ivanković Radak** iz OŠ *Ivan Milutinović* iz Subotice osvojile 17. mjesto od 45 ekipa. Njihove mentorice bile su nastavnice **Klara Knežević Lukačević** i **Sanja Šteković**. Završena je i 15. sezona kviza *Čitanjem do zvijezda*.

Ovogodišnja tema projekta *Čitanjem do zvijezda* bila je *Čitam, mislim, razgovaram...* i upravo to su i radili učenici tijekom godine – čitali su, razmišljali i razgovarali o tri knjige: **Melita Rundek**: *Moja baka je zmaj*, **Nada Mihelčić**: *Zeleni pas* i **Vlasta Golub**: *Eva, mala žena*. Ovim naslovima pokrenute su veoma aktualne i pomalo teške teme. No, kako kažu mladi čitatelji, sve je bilo interesantno i upečatljivo.

Natjecanje je trajalo cijeli dan i imalo je praće sadržaje od književnog susreta, razgleda grada s vodičima i slično a ostalo vrijeme u Čakovcu učenici su proveli u druženju s vršnjacima iz Treće osnovne škole Čakovec koji su im također organizirali program. Ovim je nastavljena višegodišnja suradnja koja nije prekidana ni tijekom pandemije. Uz gore navedene učenice u Čakovcu je boravio i **Filip Ivković Irvandekić** iz OŠ *Matko Vuković* iz Subotice koji je također uključen u suradnju i bio domaćin gostima iz Čakovca tijekom njihovog boravka u Subotici.

B. I.



Jednodnevni izlet u Sombor i Monoštor

Učenici prvih i drugih razreda cjelovite nastave na hrvatskom jeziku 10. svibnja imali su jednodnevnu ekskurziju u organizaciji Hrvatskog nacionalnog vijeća, te su tako posjetili Sombor i Monoštor i susreli se s vršnjacima. U programu su sudjelovali učenici spomenutih razred iz OŠ *Ivan Milunović* iz Subotice i Male Bosne, zatim učenici OŠ *Matija Gubec* iz Tavankuta i OŠ *Matko Vuković* iz Subotice, a ovoj ekipi su se već u Somboru pridružili i vršnjaci iz OŠ *22. oktobar* iz Monoštora.

Skupa su obišli mjesto gdje se njihovi učitelji i učiteljice školuju za to zvanje, odnosno posjetili su Pedagoški fakultet. Po riječima voditeljice puta, učiteljice **Tanje Stantić**, na fakultetu ih je dočekala asistentica **Marina Milošević** koja ih je provela kroz fakultet i pokazala im *spomen sobu* u kojoj su boravili mnogi učitelji i učiteljice. Dočekale su ih studentice s učenicima četvrog razreda OŠ *Avram Mrazović* i pripremili im prigodan program.

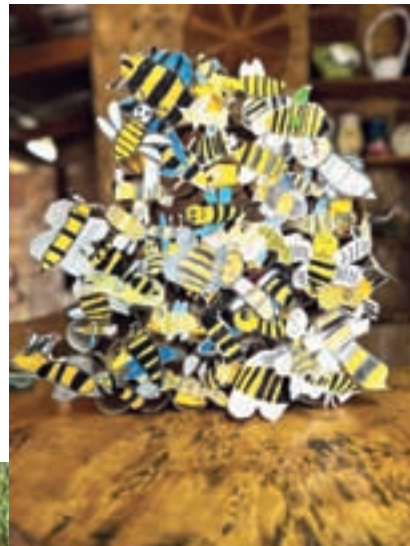
Obilazak Sombora bio je budno praćen, a obišli su Županiju, gdje ih je dočekao **Ivan Šimunov** i pojasnio im što se radi i događa u toj zgradi. Obišli su i Trg Svetog Trojstva, Sunčani sat i Narodno kazalište u Somboru.

Po dolasku u Monoštoru i nakon zajedničkog ručka, domaćini – učenici ove škole i učiteljica **Lidija Marinković** pokazali su im školu, a potom su krenule sportske aktivnosti na terenu.

No, to nije sve, obišli su i pčelarsko-poljoprivredno gospodarstvo *Periškić* gdje su imali priliku čuti o procesu proizvodnje meda, važnosti očuvanja pčelinjih zajednica i ulozi pčelarstva u poljoprivredi. Nakon radionice izrađivali su pčelice od papira, koje su popunile improvizirano saće, te su ovaj uradak ostavili obitelji *Periškić* za uspomenu na njihov dolazak.

Cilj ovog programa bio je upoznavanje, druženje i povezivanje vršnjaka iz osnovnih škola u Subotici i Monoštoru.

Ž. V.



Sat u prirodi

Učenici drugog razreda OŠ *Moša Pijade* iz Berega iskoristili su lijepo vrijeme i sat hrvatskog jezika s elementima nacionalne kulture imali su u prirodi. Biciklama i rolerima obišli su svoje mjesto i posjetili kapelicu sv. Ivana Nepomuka i spomenik sv. Roka. Ovom prigodom saznali su pojedinosti iz života svetaca, a usput su iskoristili i igralište u parku.





Mirjana Mrkela

Optimist na hrvatskim vodama

O pće je poznato kako je Hrvatska bogata prirodnim ljepotama i vodnim resursima – rijekama, jezerima te prekrasnim Jadranskim morem i zato je mnogi žele posjetiti i bolje istražiti. Pa čak i ako si malen postoji način. Godine nisu nikakva prepreka. Zato služe knjige – da upoznaš, doznaš, vidiš, osjetiš. *Optimist na hrvatskim vodama* odlična je knjiga za male početnike istraživače. Stoga, predlažem da na put kreneš s Optimistom, jedrilicom koja upravo plovi diljem Hrvatske, podsjećajući nas na neke od njezinih prirodnih ljepota: more, jezera, rijeke, potoke, pa i termalne izvore, uz koje obitavaju ili su obitavale karakteristične ili rijetke životinje (ris, vidra, leptir okaš, crna roda, potočni rak...). Osim što ćete puno naučiti, sigurno ćete i uživati u prekrasnim stihovima koje je napisala **Mirjana Mrkela** te ilustracijama koje je načinio **Marin Franić**. A kad pročitate ovu knjigu, vjerujem da ćete poželjeti to i uživo vidjeti. Ja vam od srca želim da vam se ti snovi i ostvare.



STIHOJUPCI



Obiteljske veze

Moj je otac Ivan,
al' on je za me tata,
kažu da je tata
i za mog mlađeg brata.

U to veli sestra
da ima ista prava,
i njoj je tata tata;
o, već me boli glava!
A onda, eto bake,
i kaže: »Dosta s tim!

On nije svima tata,

on je meni sin!«
I kad tu zavrzlamu
počeh vidjet jasno,
»Riječ je o mom mužu!«
– kaže mama glasno.
Oh, molim da se zasad
o drugima ne zbori,
kad samo jedan Ivan
takvu zbrku stvori.

Tatjana Pokrajac-Papucci

NAŠE RIČI

Kad zaljeljaju dvi kraljice

- »Mi selu idemo, mi selu idemo, ljeljo...« Nane, lipo pivam? Učili smo na župi...
- Lipo pivaš i ljeljaš, rano moja... I ja sam kadgod znala tako.
- Nane, i Vi? Pa niste mi ni divanili o tim.
- Tvoja nana je i pivala i ljeljala na Dove. I krunu imam. Tila bi i ti bit kraljica?
- Pa, kako da ne, nane. Časna pitala ima I ko kod kuće krunu, a ja nisam ni znala. Metnite mi krunu, nane moja, pa da malo pivamo Vi i ja! (stavlja joj krunu) »Već mu mi idemo, već mu idemo mi ljeljo, da ga veselimo, da ga veselimo, ljeljo!« Sad sam, nane, zdravo sritna!

KRALJICE – *Kraljice* su pučki običaj na katoličku svetkovinu Duho-va, kada obično 8 djevojčica od 10 do 15 godina obučenih u *svilu* il' *šling* (bijeli vez) i vrlo nakićenih, s krunama od cvijeća na glavi i u prtnji »pastira« (momaka) idu u ophode sokacima i po kućama pjevajući posebne prigodne kraljičke pjesme i, kako se vjeruje, do- nose blagoslov obiteljima, primajući darove (hrana ili novac);

LJELJANJE – pjevanje osobitih kraljičkih pjesama spjevanih u še- stercu (svaki stih se pjeva dva puta i dodaje se pripjev LJELJO, po čemu su pjesme i dobile ime).



HRVATSKI JEZIK

Piše: Mirjana Crnković-Horvat

Brand/brend?

Kao i na svaki jezik, i na hrvatski utječu drugi jezici i nove riječi ulaze u njega. Za neke od tuđica osmislili smo svoje riječi te je pravilno upotrebljavati hrvatske riječi kad god je moguće. Na primjer, u slučaju riječi *brand* ili *brend*, ne moramo je prilagođavati izgovorom svojem jeziku već jednostavno reći robna marka. Također, umjesto *brainstorming* pravilno je reći razmjena ideja ili mišljenja. Neke riječi koje su nedavno ušle u naš jezik nemaju još naziv u hrvat- skome jeziku i u tom slučaju koristimo se njihovim engle- skim nazivima i zapisujemo ih u kosom pismu.

Pokušajte zapisati hrvatske nazive za sljedeće riječi. Odgovore napišite na crtu.

bullying _____

e-mail _____

coach _____

UPOZNAJMO VRŠNJAKE

Zovem se **Hanna Holpert**.

Učenica sam *petog* razreda OŠ *Bratstvo – jedinstvo* u Bezdanu.

Obitelj: tata **Atila** (45), mama **Adel** (41) i sestra **Helena** (17).



II – II:

slano / slatko

voće / slatkiši

kompjutor / **društvena igra**

stan / **kuća**

tenisice / cipele

meso / **povrće**

dan / noć

pješačenje / **bicikl**

film / knjiga

tamburaši / **zabavljaci**

pizza / gulaš

gazirano / **negazirano**

trenirka / traperice

sport / folklor



PREPORUČUJEM:

knjiga:

Nikola Tesla

pjevač/grupa:

Mejaši

pjesma:

Hajde da ludujemo (Tajči)

film:

Moj dida je pao s Marsa

kompjutorska igrica:

Minecraft



Volim: prirodu
Ne volim: svađu

NEŠTO O MENI:

Kad porastem bit ću: policajka

Najbolji prijatelj/ica je: Nikol Kedveš

Omiljena boja: crvena

Izvanastavne aktivnosti: kajak

Omiljena rubrika u Hrcku: kreativni kutak, labirint



Dan u prirodi - eko subota!

Vikendi su ti prekratki, radni tjedan predug? Nikad nemaš dovoljno vremena za odmor? Kako to promijeniti?

Možda više nego ikada prije – odrasli, ali čak i mladi i djeca, imaju jako puno obveza. Gotovo nikada nikome nije tek – dosadno, jer odmaraju ili »guštaju« (uživaju). To je zbilja veliki problem danas – i sami znate kako svakog radnog dana imate neku aktivnost osim škole, a vikendom nekad i dva rođendana ili obveze. Nije to loše, dok nije pretjerano. Osjećamo nekada svi umor i nerijetko, već i djeca nisu bolesna od virusa i bakterija, već od – umora. To nije dobro ni za zdravlje ni život ni djeteta, ni odraslog. ODMOR I VRIJEME PROVEDENO U PRIRODI SU VAŽNI ZA SRETAN ŽIVOT – i danas i u budućnosti!

Evo zašto je ovo važno za održivi razvoj: više sati i dana u prirodi pomaže čovjeku da bude zdraviji i sretniji, a prirodi je također dobro da ju čovjek obilazi i tako bolje vidi kako joj može pomoći ako treba. Čovjek i priroda su, kad su predugo odvojeni, tužni, pa čak i bolesni. Zato – TRK PO ZDRAVLJE, TRK PO RADOST! Svi u prirodu!

EKO ZADATAK ZA SVIBANJ: Jednu subotu provedi s obitelji i/ili prijateljima u prirodi! Šuma, jezero, livada, rijeka – samo da je bujnog zelenila, toplog sunca i vedrog neba! Javi nam kako je bilo!



Vesna Huska



Konj dila pravdu

– Na ledini pasio konj, koji je već ostarao u poslu, kad su se oko njega počeli zaigravati ker i prase. Sigrali se, sigrali i najedared se uzjogunili, pa će se početi ozbiljno vaćati. Ko i druga dica: zavade se čerez ma čega.

Počeli se mrkositi, napadati jedan drugog i prase zgodi priliku – ugrize kera.

Ovaj se sad samo uzjogunio. Navali na prase i sad će se ugrist. Oće ker, al u to stari konj stane između nji i izmane kopitom isprid kera:

– Dalje!

– Šta je to sad?! – ker će se uvredit. – Kad je on mene grizo ti, matori, se nisi sitio da nas razvadaš, a sad ćeš najedared praviti red?! Zašto?

Stari konj prišaplje keru:

– Zato, sinko, što ćeš se ti još nagristi njegovog mesa kad ga domaćina zakolje, al on neće nikad dočekat da tebe kolju pa da se omrsi tvojim mesom.

*Zapisao Balint Vujkov
Pričao Stipe Šević Cvancik*

uzjogunit – uzbunit se

čerez – zbog, radi

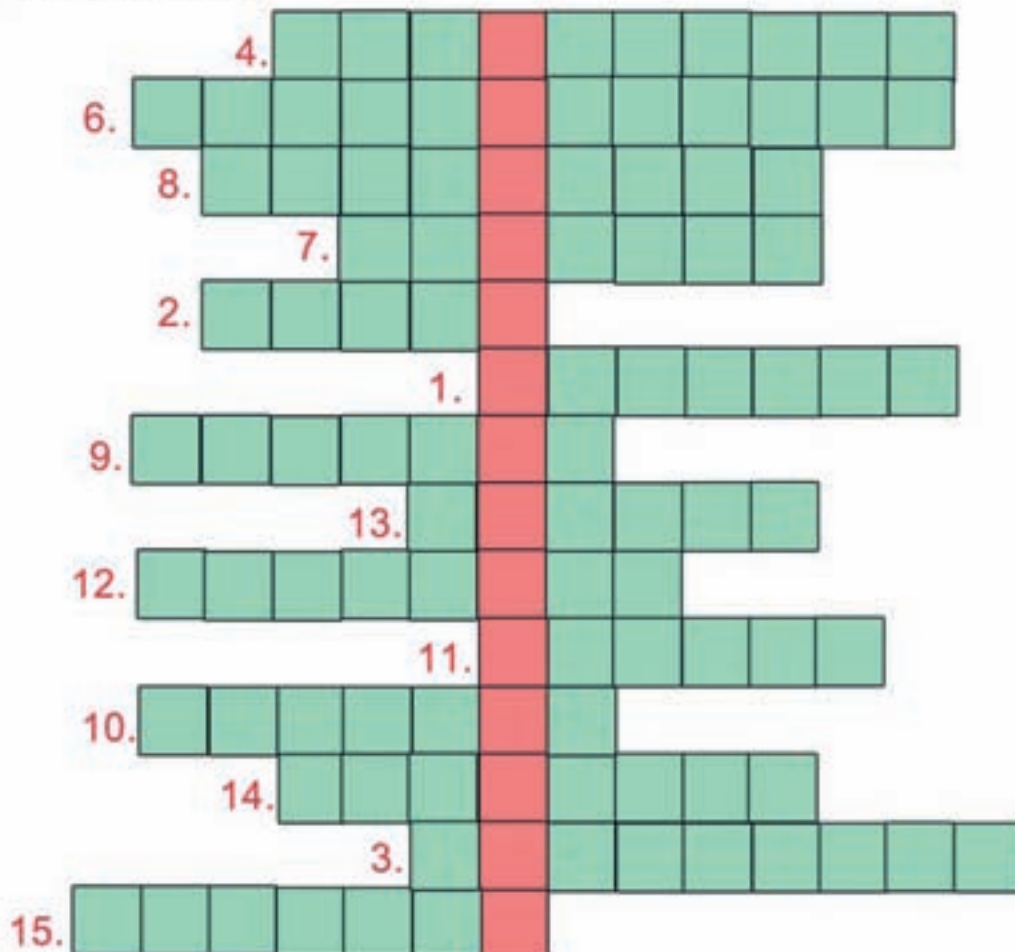
mrkositi se – mrgoditi se



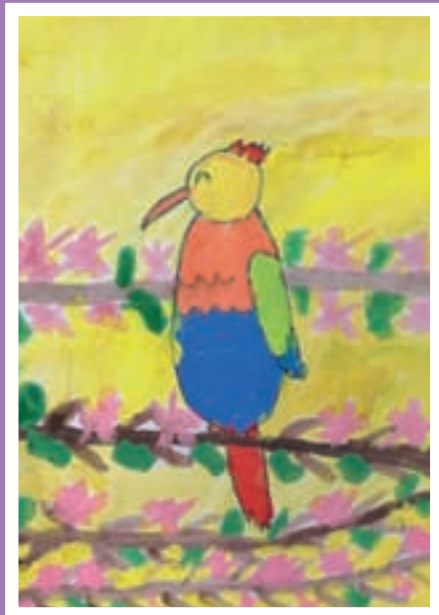


OTKRIJ SVECA!

1. Rođen je u **Firenci** 1515. godine.
2. Majka mu je rano umrla, a maćeha ga od milja zvala **Dobri** Pipo.
3. **Prijatelji** su ga zbog vesele naravi i dobrodušnosti također zvali Dobri.
4. Proučavao je glazbu, **pjesništvo**, uživao u Božjoj prirodnoj ljepoti.
5. S 24 godine prodao je sve knjige, a utržak podijelio siromasima.
6. Postao putujući **propovjednik** tople kršćanske ljubavi.
7. Neumorno posjećivao najsiromašnije četvrti grada, zapuštene bolnice, najmračnije **zatvore**.
8. Godine 1551. zaređen je za **svećenika**.
9. **Duhovit**, pun razumijevanja, postao je uzor napuštenoj djeci.
10. U »Oratoriju Božanske ljubavi« odgajao ih je za časne ljude i **kršćane**.
11. Za djecu je **prosio** po ulicama ili vratima raskošnih palača.
12. Bio je savjetnik **skromnih** ljudi ali i istaknutih osoba.
13. Umro je s 80 godina, nakon što je **slavio** svetu misu kličući i pjevajući od radosti.
14. Ovog **čudesnog** odgojitelja slavimo 26. svibnja.
15. **Nebeski** je zaštitnik mladih.



Prateći redne brojeve prepisi označene riječi u križaljku pa otkrij sveca.



Aleksandar Sente, 4.4 –
OŠ Matko Vuković, Subotica



Magdalena Molnar, 4.4 –
OŠ Matko Vuković, Subotica



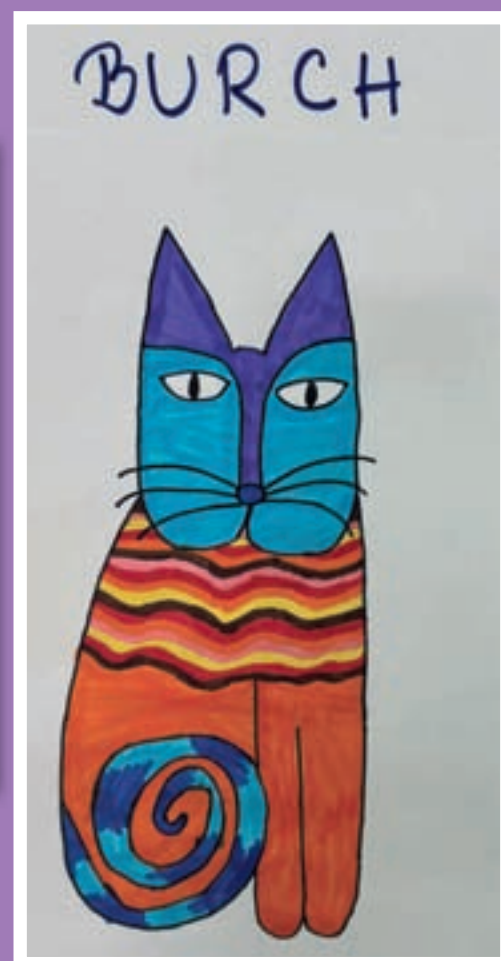
Matea Zlatar, 3.r –
OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta



Anastazija Kovač, 4.c –
OŠ Ivan Milutinović, Subotica



Lea Čalušić, 2.c –
OŠ Ivan Milutinović, Subotica



Daniel Šarčević, 4.c –
OŠ Ivan Milutinović, Subotica



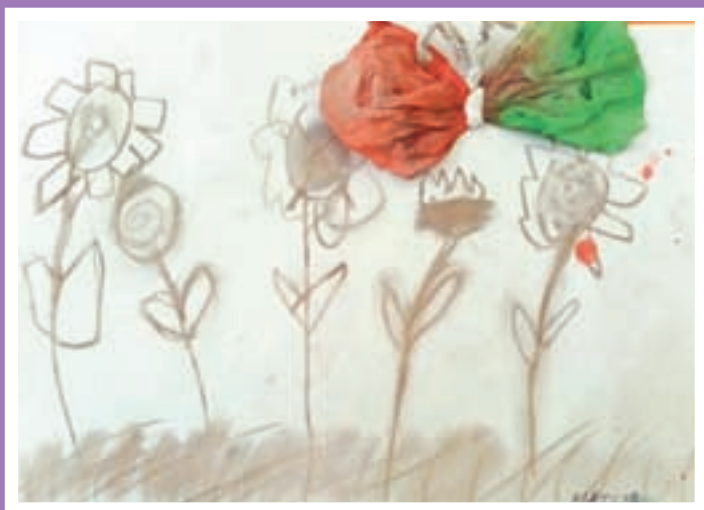
Iva Rudić, 3.e –
OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna



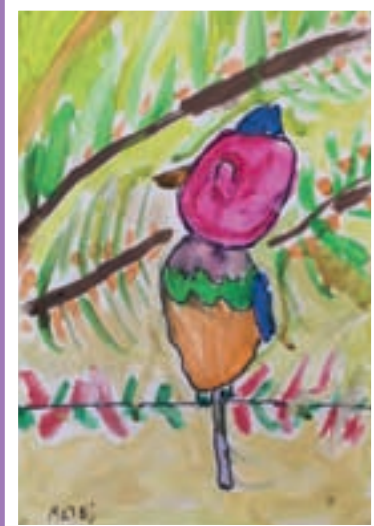
Mihaela Kopilović, 1.4 –
OŠ Matko Vuković, Subotica



Tereza Temunović, 2.c –
OŠ Ivan Milutinović, Subotica



Matija Stantić, 6. godina –
vrtić Marija Petković – Biser, Subotica



Matej Temunović, 4.4. –
OŠ Matko Vuković, Subotica



Danilo Cvijanov, 1.4 –
OŠ Matko Vuković, Subotica



Nikolina Petrekanić, 1.4 – OŠ Matko Vuković, Subotica

IMAM PROBLEM...

Zdravo! Imam 11 godina i odlična sam učenica. Sve 5, ponekad 4, rijetko trojka, ali moja mama nikad nije zadovoljna. U Glazbenoj isto vježbam i sviranje i pjevanje, više od ostalih i idem na natjecanja (nisam prva, ali tu negdje, bit ću bolje drugi put). Svi nastavnici su jako zadovoljni, ali moja mama ne. Redovito me propituje jesam li učila i jesam li popravila ocjenu, a ja bih voljela da nekad pričamo i o nečemu drugome ne samo o školi i ocjenama i natjecanjima. Zato sam nekad jako tužna. Voli li moja mama mene uopće? A., 11



Draga A.! Hvala ti na pismu i svemu što si tako iskreno napisala... Mislim da te razumijem. Osjećaš da ti nešto nedostaje i pored toga što se čini da nemaš problema: škola »ide« odlično, vjerojatno imaš i prijatelje i prijateljice koji te vole, ali jedna važna osoba nije tu, uz tebe. Mama je važna, zaista, je li?

Moram ti reći da, iako se to ne čini tako po njenom ponašanju, mama te sigurno puno i jako i skroz VOLI... Sigurno te i cijeni, jer čim očekuje puno od tebe, ona osjeća i zna da ti to možeš postići i misli da ćeš tako biti sretnija. Uistinu, pomalo i jest u pravu – i ti sama sigurno osjećaš bar malo i ponos i radost što si uspješna u više stvari. Sviđa mi se jako i što razumiješ da uvijek imaš mogućnost da sljedeće godine bude i bolje i još uspješnije, ali da te to ne uznemiruje previše. Zaista, uspjeh u životu svakog čovjeka jest važan. I djeca i mladi i odrasli imaju potrebu da su u nečemu izvrsni i važno je to u čemu su dobri razvijati. Tada se osjećamo radosno, ispunjeno, važno. Potreba da se ostvarimo se zadovolji svakim novim uspjehom koji doživimo.

Još je važniji ipak osjećaj da smo voljeni i prihvaćeni kakvi jesmo, bilo kad uspijemo, bilo kad ne uspijemo. Zaista, ukoliko stalno trebamo dokazivati svoju pamet, znanje, talent i rad na njima – nije lako i više nije ni uživanje već postaje samo mučna obveza, a nikakvo zadovoljstvo. Kao da što god učinimo – nije dovoljno da budemo vrijedni i ljubavi i poštovanja i divljenja. Tada lagano i uspjeh postaje nama samima manje bitan, jer puno više trebamo ljubav i prihvaćanje nas samih, a ne naših uspjeha.

Nekada roditelji svoje ostvarene i/ili neostvarene želje i ambicije prenose na djecu. Više puta sam čula od djece: »Ja sviram samo zato što me roditelji tjeraju, sad ni ne smijem prekinuti, a uopće ne uživam u tome ni malo«. To nije dobar motiv za učenje, rad, sviranje, pjevanje, ples, sport. Roditelji, ipak, pa i tvoja mama, zaista misli da čini najbolje za tebe. Možda joj je žao što nju nisu više poticali na rad i učenje, pa sad ona pokušava to izbjeći kod tebe. To ćeš otkriti jednom, ali do tada – pokušaj ovako nekako mami prići: »Mama moja, hvala ti što puno briješ za moj uspjeh u školi i glazbi. Ne sviđa mi se što me stalno ispituješ o tome, ali razumijem da je za moje dobro i hvala ti. Ipak, nekad sam tužna, jako tužna što ne razgovaramo i ne bavimo se ničim drugim baš ti i ja. Znam ja da me ti voliš, ali nekada baš ne osjećam to. Mogle bismo jednom sjesti samo nas dvije i pričati o svemu drugom, samo ne o školi? Ja te puno volim i želim te slušati, a želim da i ti mene slušaš...«.

Nisi napisala kako tata gleda na sve ovo, pa samo pretpostavljam da ni s njim ne vidiš i ne osjećaš ovu teškoću nego baš sa mamom. Možeš se i njemu povjeriti i reći da jako voliš i cijeniš mamu i njeno mišljenje, ali da osjećaš da je malo previše stroga i da bi voljela s njom biti češće i razgovarati i o drugom, ne samo o školi i obvezama. Možda i on to primjećuje, pa nije loše da čuješ i njegovo mišljenje i savjet. Ako ne uspije, svakako možeš porazgovarati i sa školskim psihologom ili pedagogom i zatražiti još koji savjet.

T-Teen



Ako imaš i ti (tajno) pisamce, važno pitanje, problem ili situaciju koje trebaš riješiti, piši na: teen.kutak@gmail.com ili na padlet: <https://padlet.com/teenkutak013/teen-pisamce-r2zthgs2l4qnncyp>.
Odgovor stiže!

KRADLJIVAC

Josip je stanovao u glavnoj ulici u selu. Na kraju ulice se nalazila škola. Prije škole je morao proći kroz tržnicu. Bilo je zabavno u dane kada je radila tržnica. Bilo je tu svega, kao i na svakoj tržnici ili čak kao na sajmu. Prodavalo se i kupovalo. Golubovi su gugutali, kokoške kokodakale, pijetlovi kukurikali, prasići škumičali (rokčali), psići lajali... Sve životinje na tržnici se uznemire kao da znaju da će se rijetko koja vratiti svome domu. Odmah do životinja su se prodavali sirevi, mlijeko, kolači, kruške, jabuke...

Josip se, prolazeći toga dana u školu, zagleda u hrpu jabuka koje je prodavala jedna veoma debela žena.

– Evo jabuka! Evo finih jabuka! Na prodaju najslađe jabuke na svijetu! – vikala je.

Jabuke su bile poslagane kao piramida i to dosta visoko. Lijepo su izgledale, a bile su iste kao njegove doma. Samo, ove su bile oprane i uglancane, te su blistale i mamile poglede kupaca. Malo je stajao i uživao u ljepoti jabuka, a onda krene u školu.

Samo što je odmakao nekoliko koraka začuje iza sebe neko kotrljanje. Okrenu se i vidje da se jabuke kotrljaju i padaju s tezge na sve strane. Debela žena je vikala:

– Kradljivac! Kradljivac! Uхватите tata! Hvatajte ga! – upirala je prstom prema njemu.

Josip se okrete lijevo i desno vjerujući da se žena obraća nekome iza ili uz njega. Međutim, nepoznati čovjek ga uhvati za ruku i uvrnu mu je na leđima. Josip zajauka od boli. U to se približi debela, sva izbezumljena od ljutine. Raščupana kosa i krupne iskolačene oči su joj davale vrlo zao izgled.

– Kradljivče! Sad ćeš ti dobiti svoje! – zavika i krene prema Josipu.

– Neee! Molim Vas! Nisam ja! Nisam ja! – zavapi Josip plačući i drhteći od straha.

– Ma kako nisi ti – doda debela – što to imaš u džepu? – pokaže na Josipov nabrekli džep.

– Jabuku! Ali ne Vašu...! – odgovori.

– Lako ćemo mi to utvrditi! – reče čovjek koji ga je čvrsto držao.

Debela priđe Josipu i izvru džep. Iz njega ispade jabuka, izgledom kao one s tezge.

– Eto, vidiš! Lažac! Pa, da, tko laže taj i krade! – reče žena i počne pljuskati Josipa po obrazima.

Josip je plakao na sav glas, vičući:

– Nisam lažac, nisam kradljivac! Čekajte da objasnim! Mama mi je...

Nitko ga više nije slušao. Josip uze svoju školsku torbu i jecajući, posramljen, vrati se doma. Mama se jako uplašila i iznenadila vidjevši masnice na licu svoga sina. Saslušala ga je i rekla:

– Nisi im uspio reći da sam ti ja dala jabuku?

Mama mu je skoro svakoga dana, dok bi ga ispraćala u školu, davala jednu jabuku za užinu. Josip je stavljao u torbu ili u džep. Na velikom odmoru se sladio jabukom. Obično je i podijelio s prijateljima, ako bi kogod zaiskao:

– Može jedan griz, Josipe?

– Dijete, moje, strašno su pogriješili – rekla je mama milujući Josipa.

Otišla je u podrum i napunila košaricu od pruća s jabukama. U jednoj ruci je ponijela košaricu, a drugom povelu Josipa za ruku. Išli su prema tržnici. Debela žena je još uvijek komentirala o kradljivcu. Josipova mama je prišla njezinoj tezgi i upitala:

– Gospođo, možda biste htjeli probati naše jabuke?

Uzela je svoju košaricu i sve jabuke istresla na tezgu. Okrenula se i krenula kući. Iza sebe je čula kako se debela ispričava.

– Oprostite, nisam znala... Oprostite, mislila sam...

Josip i mama su otišli i ne slušajući ispriku.

Ruža Silađev



ŽIVOT JEDNE ŠKOLSKJE



DOBAR DAN! JA SAM



. MOJ



ZAVRŠAVA

1

. RAZRED I JAAAAGO JE NEUREDAN!

STRAH ME JE RASPUSTA KOJI USKORO POČINJE, JER ĆU NEUREDNA I NESPREMLJENA TRUNUTI U KUTU SOBE.



U

SU SE GURALE



S



, A

OGRIŽENA



ČEKALA JE



DA JE DO

KRAJA POJEDE. TU JE BIO I SENDVIČ OD NEKOLIKO

DANA KOM BI SE NEKI



SILNO OBRADOVAO.



TAKOĐER SU DIGLE FRKU I

STREPILE OD SVIH NAPASTI KOJE MOGU NAIĆI KOD

NEUREDNOG ĐAKA!



JE IMALA ODREZAKA OD REZANJA



, PUNO POLOMLJENIH

PRLJAVU



.



, STARU I

ALI... ONDA JE NAIŠLA



SPAS U PRAVI ČAS!

ISTRESLA JE SVE STVARI IZ TORBE I NAREDILA

NEUREDNOG ĐAKU DA IH POSPREMI, JER NEMA

IGRANJA I UŽIVANJA DOK SE SVE NE DOVEDE U RED!

1. Izmisli riječi sa zadanim početnim slovima kao što je pokazano primjerom

MIR – **IS**

MIR – **TA**

MIR –

MIR –

UŠ – **I**

UŠ – **TEDA**

UŠ –

UŠ –

PET – **AR**

PET – **ICA**

PET –

PET –

NAP – **RAVITI**

NAP – **ISATI**

NAP –

NAP –

2. IZRAČUNAJ, TE STAVI ODGOVARAJUĆI ZNAK >, <, ILI =

$23 - 6 \quad \square \quad 14 - 2$

$22 - 2 \quad \square \quad 24 - 5$

$25 + 5 \quad \square \quad 26 - 6$

$10 - 4 \quad \square \quad 1 + 9$

$28 + 1 \quad \square \quad 29 - 3$

$29 + 1 \quad \square \quad 10 - 7$

$33 - 6 \quad \square \quad 36 + 1$

$21 + 12 \quad \square \quad 12 + 2$

$14 - 5 \quad \square \quad 16 - 3$

$10 + 12 \quad \square \quad 31 - 3$

3. Mali metereolozi, pratite vremensku prognozu kroz tjedan dana i zalijepite odgovarajuću sličicu





V♥LIM VOJV♥DINU

Dok se polako pripremate za završnicu školske godine napravite mali predah i riješite ova pitanja o našoj prekrasnoj Vojvodini.

1. Prije koliko godina je umro vojvođanski slikar Stipan Kopilović?

- a) 50
- b) 100
- c) 125
- d) 150



Stipan Kopilović rođen je u Bajmaku i jedan je od rijetkih impresionista vojvođanskog podneblja. Likovno obrazovanje je stjecao u Budimpešti i Münchenu. Sačuvano je 27 njegovih slika te 4 zidne kompozicije u crkvi svetih Petra i Pavla u Bajmaku.

2. Kako se zove vrsta vojvođanskog psa sa slike?

- a) pulin
- b) fifi
- c) bernardinac
- d) pekinazer



Ovaj pas je poznat i kao vojvođanski ovčarski pas. Čuva sve što mu se povjeri, živahan je i uporan u izvršenju zadataka, lako se gaji i jako je odan. Pаметan je, lako i brzo uči. Kao jedina mana mu se navodi da priznaje samo jednog gazdu, ali njemu je vjeran do smrti.

3. U kojem vojvođanskom mjestu se održava Slaninijada?

- a) u Bačkoj Topoli
- b) u Subotici
- c) u Kačarevu
- d) u Rumi



Slaninijada se već 37 godina održava u veljači i traje četiri dana. Ova manifestacija nastala je iz inata kako bi se dokazalo tko je bolji u pravljenju slaninice i sada ima nekoliko natjecateljskih kategorija od domaće, najdeblje, slaninice od mangelice, zanatske i industrijske slaninice.

4. Koje godine je izgrađen hotel Vojvodina u Novom Sadu?

- a) 1824.
- b) 1854.
- c) 1904.
- d) 1924.



Hotel *Vojvodina* je najstariji hotel u Novom Sadu. Smješten je u samom centru grada. Tijekom svoje povijesti uvijek je bio je stecište kulturnog, zabavnog i političkog života grada. Prvo se zvao *Carica Jelisaveta*, zatim *Kraljica Marija*. Svoje sadašnje ime dobio je poslije Drugog svjetskog rata.

Gradski muzej Subotica

Upoznavalica i na hrvatskom jeziku

Uoči Međunarodnog dana muzeja (18. svibnja), Gradski muzej Subotica predstavio je publikaciju *Priroda i čovjek – Upoznavalica stalnog postava Prirodoslovnog odjela Gradskog muzeja Subotica*. U pitanju je muzejsko-pedagoška



publikacija koja obrađuje građu stalnog postava Prirodoslovnog odjela uz pomoć radnih listova. Listovi su objavljeni na tri jezika (srpski, mađarski, hrvatski), a autori publikacije su kustosica i biologinja **Slađana Aleksić**, viša kustosica i biologinja-antropologinja **Gabriella Kajdócsi Lovász** i grafički dizajner **Csaba Lality**.

Kako u muzeju navode, radni listovi s bogatim ilustracijama namijenjeni su prije svega djeci osnovnih škola koja umiju čitati. Pomoću ove publikacije omogućeni su im novi aspekti promatranja, razumijevanja i istraživanja izložbe. Radni listovi su pogodni i za samostalno otkrivanje materijala stalnog postava i mogu biti zabava za sve članove obitelji.

Upoznavalica obrađuje 11 tema koje pomažu upoznavanju posla kustosa u muzeju i istraživanju većeg dijela stalnog postava *Priroda i čovjek*. U skupini djece koja su sudjelovala u promociji *Upoznavalice* na hrvatskom jeziku bili su i učenici 5. c odjela OŠ *Ivan Milutinović* iz Subotice: **Leona Vukmanov Šimokov**, **Denis Kopilović** i **Dominik Sarić Lukendić**.

D. B. P.

HRCKOVI DETEKTIVI



Točan odgovor iz prošlog broja:

Čuvajmo planet

Nagrađeni detektivi:

1. Marija Ivanković Radak – OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica
2. Karmela Lukić – OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta
3. Božidar Vacić – OŠ *Matija Gubec*, Tavankut
4. Anastazija Dulić – OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin
5. Sergej Kokai – OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta
6. Sofija Kovačević – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
7. Renata Građanski – OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta
8. Andrija Kujundžić – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
9. Marija Vuković – OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica
10. Magdalena Molnar – OŠ *Matko Vuković*, Subotica

Nagradno pitanje

Tko u basni dijeli pravdu?

- a) pas
- b) magarac
- c) konj

KUPON

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

Nikino crveno sunce

Priprema:

Od jaja, brašna, mlijeka, soli, šećera i mineralne vode zamutite smjesu za palačinke. U vrućem tiganju, na malo ulja, ispecite par palačinki. Palačinke posložite na tanjur, a između ih premažite *linoladom* (*eurocremom*, *nutellom*).

Narežite jagode na polovice i posložite ih oko palačinki kao zrake sunca. Bananu izrežite na kolutove i dva koluta banane postavite za oči. *Linoladu* (*eurocrem*, *nutellu*) stavite u pvc vrećicu, odrežite vrh i nacrtajte zjenice i osmijeh, odnosno nasmijane usne suncu.

Uz pomoć *linolade* (*eurocrema*, *nutelle*) zalijepite čokoladne bombone za nos.

Dobar tek!

Nikino crveno sunce je za vas pripremila **Nika Marija Petrić**. Nika pohađa treći razred Osnovne škole *Matko Vuković* u Subotici. Svira tamburu u HGU-u *Festival bunjevački pisama* u Subotici. Jako voli pse, plivati i igrati se s prijateljicama.



Vrijeme pripreve:
15 minuta

Potrebni sastojci:

jaje



brašno

mlijeko



šećer

sol

mineralna voda

sol

ulje



banana

jagoda

linolada,
eurocrem, *nutella*...

čokoladne
bombone



B. i.



HRCKOVA LIJEČNICA SAVJETUJE

spec. dr. master med. Marija Mandić,
rođena Matarić

Napast zvana kukci

Prošli puta smo govorili o ujedima krpelja i vidim da vas je to jako zainteresiralo. Stoga nastavljamo priču o ujedi-
ma kukaca koji se često događaju. Najbitnije je ne uplašiti se i što prije prijaviti ovakve promjene roditeljima.

UGRIZ BUHE

Ugriz buhe izgleda kao sitna, crvena točkica, a karakterizira je vrlo jak svrab. Obično se ove crvene točkice vide u velikom broju locirane na jednom dijelu tijela, najčešće na nogama, u predjelu pojasa na stomaku ili na grudima i podlakticama. Zanimljivo je da neke ljude/djecu buhe grizu radije nego druge, a isto tako su neki ljudi vrlo osjetljivi na njihov ubod. Svrab i češanje mogu prouzročiti nastanak rana i posljedičnu infekciju. Najbolja preventiva širenja je ukloniti buhe s kućnih ljubimaca i domaćih životinja određenim insekticidima, a zaraženu odjeću oprati.

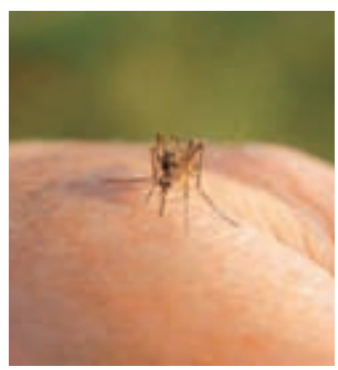


UBOD PČELE

Nakon uboda pčele, u koži ostaje žalac s mjehurom iz kojeg dalje ulazi otrov u ranu. Zato žalac treba odmah odstraniti i to noktom, ali je najbolje da to uradi netko stariji. Jedan ubod kod osoba koje nisu alergične u pravilu ne zahtijeva liječenje. Ima lijekova, gelova i sprejeva koji se mažu na mjestu uboda i olakšavaju tegobe. Ukoliko je ubod pčele, ose ili stršljena u području usne šupljine, vrata ili je osoba ubodena više puta, trebalo bi je hitno odvesti u bolnici. Naime, ubod u području glave i vrata dovodi do otekline u usnoj šupljini i u vratu, koja može biti opasna.

UBOD KOMARCA

Događa se gotovo svakodnevno tijekom ljeta i nije opasan, ali je vrlo neugodan. Pomoći će mazanje krema koji smiruju crvenilo, svrab i otok, a to će vam dati vaši roditelji.



Poziv: Kako ti doživljavaš liječnika/liječnicu, bolest ili zdravlje. Nacrtaj i pošalji. Čekamo tvoje radove i nagrađujemo.



IZVRNUTO OBRNUTO 2

Izvrnuto obrnuto 2 je nastavak velikog hita studija Disney i Pixar iz 2015. godine u kojem smo upoznali djevojčicu Riley i njezinih pet emocija. U nastavku Riley slavi 13. rođendan i stiže jedna sasvim nova emocija koja će unijeti još veći kaos (za pravo stiže ih još nekoliko!)

Emocije sreća, strah, tuga, ljutnja i gađenje imaju novog posla u Rileyinom umu. Dok su se u prvom nastavku morale nositi s privikavanjem na novu okolinu zbog selidbe u novi grad, sada dobivaju društvo novih emocija jer Riley ipak odrasta u mladu djevojku. Tinejdžerske godine znaju biti emotivno jako zahtjevne.



POLARNA ODISEJA

Polarna odiseja je univerzalna priča o ljubavi i prijateljstvu, koja nadilazi geografske granice i ukazuje na strašne posljedice globalnog zatopljenja. Snimana u sjevernoj Kanadi, ova priča donosi nevjerojatne prizore polarne prirode koji će i mlade i velike gledatelje oduševiti.

Kina i Yuk je par polarnih lisica koje žive na ledenjaku i žele osnovati obitelj. No, sve blaža temperatura i nedostatak hrane prisiljava Yuku u daleke pohode kako bi uzdržavao svoju Kinu i sebe. Veličanstvena priroda je narušena, a kada led pod njima pukne zbog previsoke temperature, lisice se razdvajaju, svaka na svom dijelu ledenjaka. Razdvojeni se moraju suočiti s opasnostima i istražiti nova područja u nadi da će se ponovno sresti u vrijeme rođenja njihovih mladunaca.



U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće riječi: SJEMENKA, OVCA, ŽALAC, SRDELA, KOSA, TRGOVINA, KUĆA, DIM, VITAMINI, NOS, GROŽDICE, UTAKMICA, LED, ŽETVA, OPEKA

Preostala slova dat će konačno rješenje. Upiši ga u kvadratiće ispod osmosmjerkke.

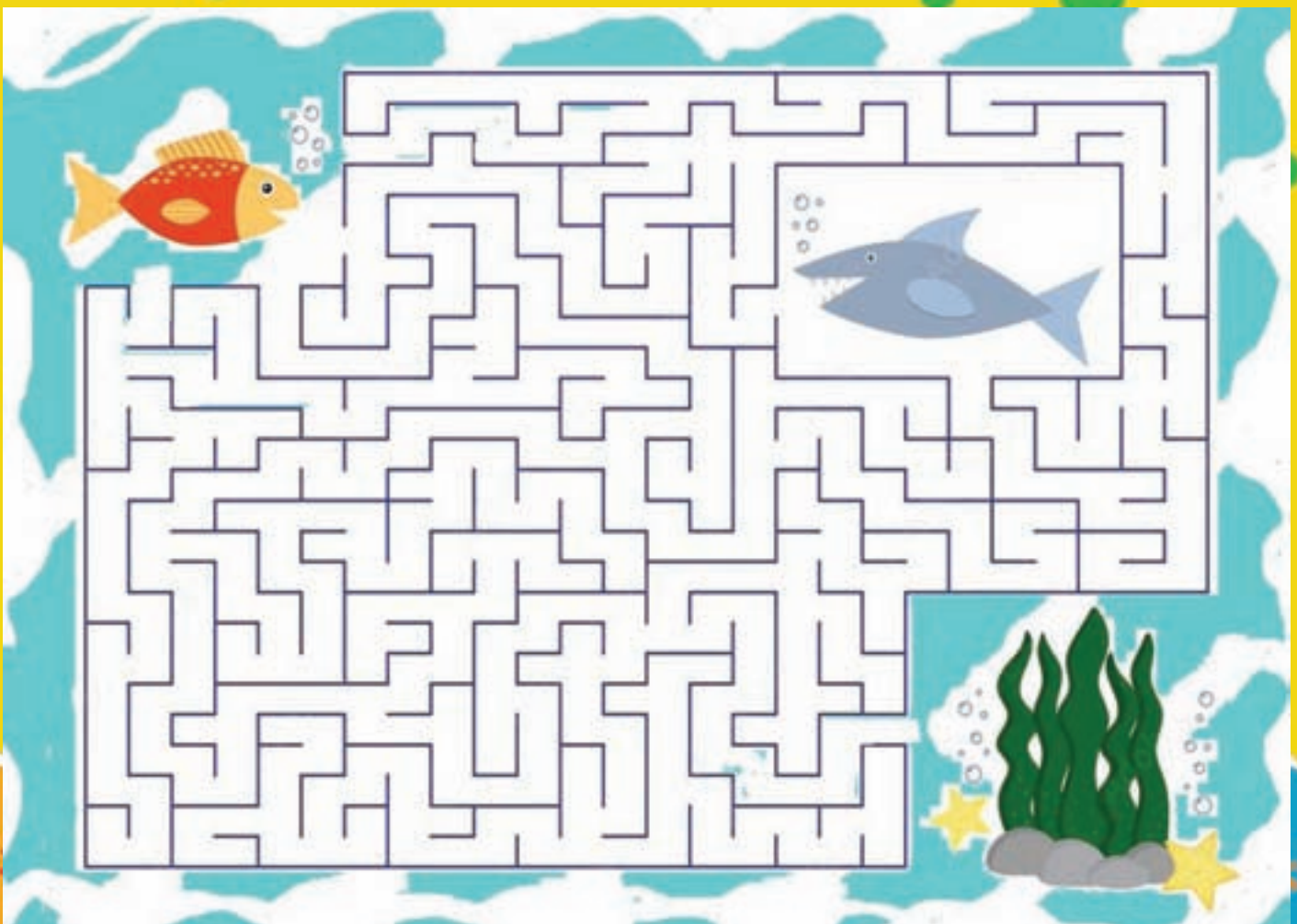


A	N	I	V	O	G	R	T	U
E	L	A	K	E	P	O	T	K
C	A	E	M	I	D	A	U	M
I	O	K	D	A	K	Č	C	A
Đ	V	S	N	M	A	S	A	L
Ž	C	L	I	E	A	O	L	E
O	A	C	Č	A	M	N	A	D
R	A	A	S	O	K	E	Ž	R
G	A	V	T	E	Ž	K	J	S
I	N	I	M	A	T	I	V	S

--	--	--	--	--	--	--	--	--



Riješi labirint



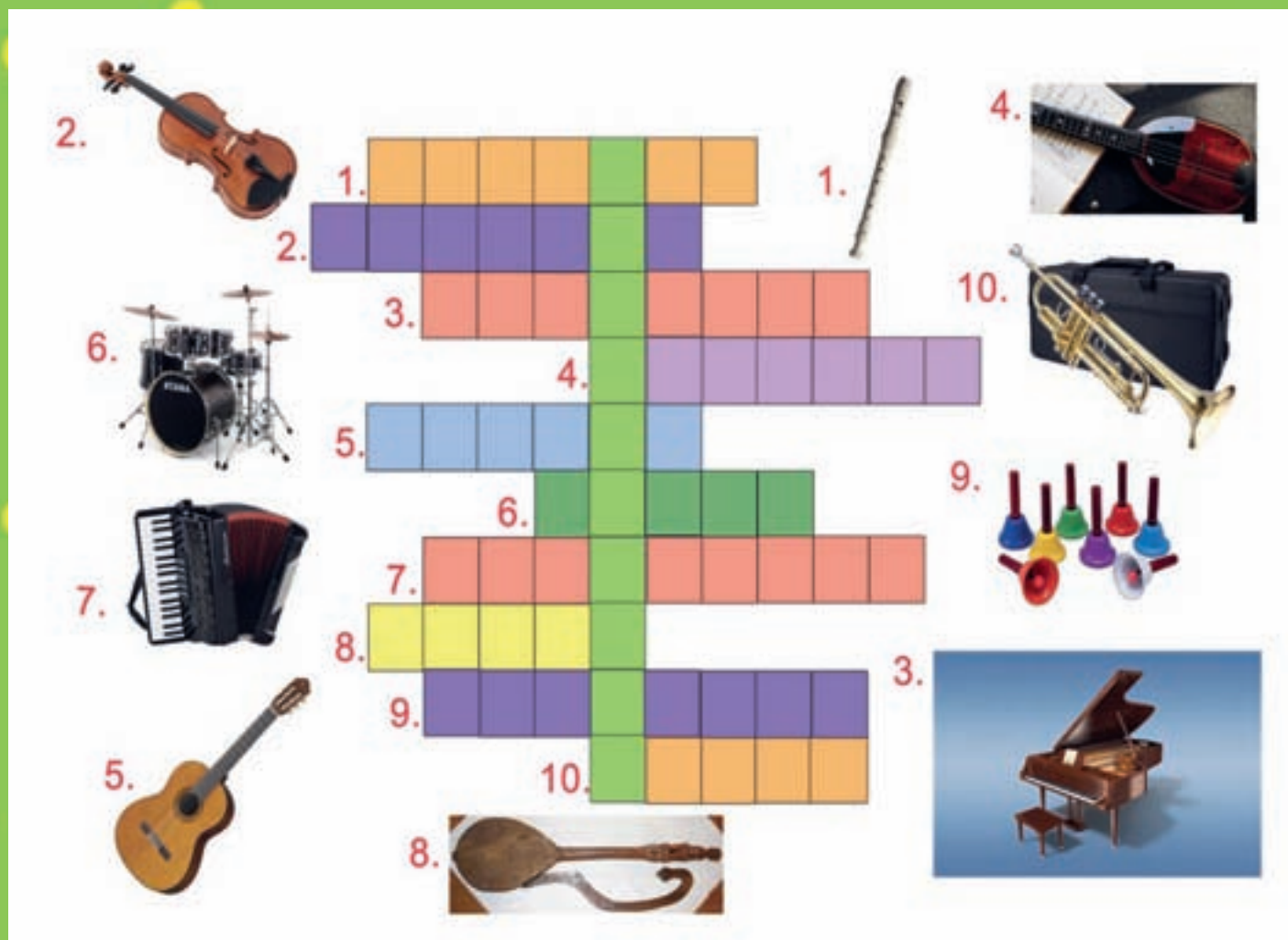
Krizaljke

Jerke

Ma

36

Riješite križaljku prema ponuđenim slikama i u označenim poljima dobit ćete konačno rješenje.



KREATIVNI KUTAK

ŠTAPIĆ ZA BALONČIĆE

Potrebno:
Plišani savitljivi štapići raznih boja
Plastične perle
Posudica za sapunicu
Deterdžent za suđe i voda

Izrada: Štapić presaviti na pola i u središnjem dijelu formirati krug, najbolje naslonivši na malu čašu, radi pravilne forme kruga. Preostali dio pliš žice urolati, spojiti i na njega nizati perle po želji. U manju posudu sipati malo vode i deterdženta za suđe i puhati.



Male adrenalina ne škodi...

Broj 103

Tekst: Slađana Husak

Crtao: Petar Tikvicki

Spust kroz šumu! Krećemo odavde... Nadam se da ću već piti limunadu dok se vi »sjurite«.



Ne bih se baš kladio na to...



Imaš za rivale eksperte za ovo.



Okej, eksperti, ja idem, a vi pričajte!



Hej, pa staza nije nimalo naivna.



Netko vrijeme provodi puno opuštenije....

I ne znaju da ću limunadu zapravo prvi popiti ja....



I tako dok utrka traje...



Bit će ovo teže nego što sam mislila...

